

Warszawa, dnia /elektroniczny znacznik czasu/

Akceptuję

z upoważnienia

Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Łukasz Krason

Sekretarz Stanu, Pełnomocnik Rządu do Spraw
Osób Niepełnosprawnych

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

**MINISTERSTWO
RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

***Program „Opieka wytchnieniowa” dla Organizacji
Pozarządowych - edycja 2026***

Warszawa, listopad 2025 r.

Wstęp.....	3
I. Podstawa prawna Programu.....	5
II. Diagnoza sytuacji	5
III. Cele Programu	6
IV. Warunki uczestniczenia w Programie.....	7
V. Zakres podmiotowy i przedmiotowy Programu	9
VI. Kwalifikowalność kosztów	21
VII. Finansowanie Programu oraz warunki przyznawania środków Funduszu przeznaczonych na realizację Programu	25
VIII Kryteria i sposób oceny ofert	29
VIII. Terminy i warunki realizacji Programu	34
IX. Przetwarzanie danych osobowych.....	35
X. Zadania podmiotów realizujących Program.....	36
XI. Monitoring Programu	38

Wstęp

Program „Opieka wytchnieniowa” dla Organizacji Pozarządowych - edycja 2026, zwany dalej „Programem”, stanowi kontynuację Programu „Opieka wytchnieniowa dla członków rodzin lub opiekunów osób z niepełnosprawnościami” oraz Programów „Opieka wytchnieniowa” dla Organizacji Pozarządowych - edycje na poszczególne lata 2020-2025. Doświadczenia płynące z realizacji dotychczasowych edycji programów wskazują na konieczność kontynuacji działań zmierzających do zwiększenia dostępności wsparcia przewidzianego Programem dla osób z niepełnosprawnościami oraz ich opiekunów i rozwijania systemu opieki wytchnieniowej na poziomie lokalnym.

Program jest kierowany do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zapewnienie wsparcia w zakresie usług opieki wytchnieniowej wpisuje się w główny cel państwowego funduszu celowego pn. Fundusz Solidarnościowy, zwanego dalej „Funduszem”, powstałego z dniem 1 stycznia 2019 r. na podstawie ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1848, z późn. zm.). Zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym celem Funduszu jest m.in. wsparcie społeczne osób niepełnosprawnych.

Osobista, stała opieka nad dzieckiem lub dorosłą osobą, których niepełnosprawność związana jest z szerokim spektrum problemów zdrowotnych prowadzących do znacznego ograniczenia samodzielności, bardzo często oznacza konieczność wsparcia w prawie każdym aspekcie codziennego życia. Członkowie rodzin, opiekunowie muszą podporządkować swój dzienny rozkład zajęć wykonywaniu czynności związanych z opieką i pomocą, co najczęściej oznacza życie w warunkach ciągłego obciążenia psychofizycznego. Wiele osób w takiej sytuacji rezygnuje z udziału w życiu społecznym, zawodowym, zaniedbuje własne zdrowie, czy też inne potrzeby oraz całkowicie rezygnuje z indywidualnych aspiracji.

Zaangażowanie w sprawowanie opieki często utrudnia podejmowanie innych zadań niezbędnych dla funkcjonowania rodziny i prowadzenia gospodarstwa domowego. Co więcej, kondycja zdrowotna osób sprawujących codzienną długotrwałą opiekę z czasem ulega

pogorszeniu, co przekłada się na mniejszą skuteczność, a tym samym obniżenie komfortu życia osoby z niepełnosprawnością oraz samego opiekuna.

Opieka wytchnieniowa ma za zadanie odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób z niepełnosprawnościami poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach przez zapewnienie czasowego zastępstwa. Dzięki temu wsparciu osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki dysponować będą czasem, który będą mogły przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw życiowych. Usługi opieki wytchnieniowej mogą służyć również okresowemu zabezpieczeniu potrzeb osoby z niepełnosprawnością w sytuacji, gdy opiekunowie z różnych powodów nie będą mogli wykonywać swoich obowiązków.

Usługi opieki wytchnieniowej muszą być prowadzone z poszanowaniem podmiotowości oraz potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Program ma także zapewniać:

- 1) w odniesieniu do rozwiązań systemowych:
 - a) wzmocnienie dotychczasowego systemu wsparcia poprzez świadczenie usług opieki wytchnieniowej dla członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczoną niepełnosprawnością lub osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności/osobami z orzeczeniem traktowanym na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 913, z późn. zm.),
 - b) wykorzystanie potencjału podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 2 oraz ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338) - posiadających statutowe postanowienie o prowadzeniu działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami oraz faktycznie prowadzących działalność na rzecz tych osób przez okres co najmniej 3 lat (łącznie 36 miesięcy) przed dniem złożenia oferty na realizację Programu;
- 2) w odniesieniu do członków rodzin lub opiekunów osób z niepełnosprawnościami - czasowe odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem

opieki nad osobą z niepełnosprawnością, zapewnienie czasu na odpoczynek i regenerację.

W ostatnich latach obserwuje się wzrost zainteresowania organizacji pozarządowych realizacją usług opieki wytchnieniowej, jednak mimo to, dla członków wielu rodzin lub opiekunów osób z niepełnosprawnościami usługa opieki wytchnieniowej jest nadal niedostępna. Dlatego też konieczne jest ogłoszenie kolejnej edycji Programu realizowanego ze środków Funduszu, która zapewni ciągłość świadczenia tej usługi.

I. Podstawa prawna Programu

Podstawą prawną Programu jest art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym. Otwarty konkurs ofert zostanie przeprowadzony zgodnie z art. 14 ww. ustawy.

II. Diagnoza sytuacji

Zrealizowane w latach 2021 - 2025 kolejne edycje Programu, a także Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycje na lata 2019 - 2025 dla jednostek samorządu terytorialnego, pozwoliły na zwiększenie zakresu i zasięgu realizacji usług opieki wytchnieniowej.

W wyniku zwiększania środków, które z roku na rok są przeznaczane na realizację Programu, coraz więcej osób może skorzystać z tej formy wsparcia. Przedmiotowe wsparcie przyczyniło się do zwiększenia pomocy członkom rodzin i opiekunom osób z niepełnosprawnościami, pozwalając na czasowe odciążenie od obowiązków związanych ze sprawowaniem opieki nad osobami z niepełnosprawnościami.

Od rozpoczęcia realizacji Programu wzrosła zarówno liczba osób z niepełnosprawnościami objętych usługami opieki wytchnieniowej świadczonymi przez organizacje pozarządowe - 3 565 osób w 2021 r. do 5 161 osób w 2024 r., jak również zwiększyła się liczba organizacji pozarządowych realizujących Program w latach 2021 - 2024 z 49 do 137.

Program realizowany jest również przez jednostki samorządu terytorialnego (gminy i powiaty), które w 2019 r. objęły usługami 2 079 osób, a w 2024 r. już 22 471 osób. Zwiększył się także zasięg terytorialny Programu - w 2019 r. uczestniczyło w nim 324 gmin i powiatów, a w 2024 r. już 1448 jednostek samorządowych.

Biorąc pod uwagę, że w 2025 r. Program był realizowany przez 1 620 gmin/powiatów oraz przez 180 organizacji pozarządowych, przewidywany jest kolejny wzrost liczby osób, które objęte zostaną usługami opieki wytchnieniowej.

W konsekwencji, Program ma służyć dalszemu zwiększeniu dostępności usług opieki wytchnieniowej, poprzez zwiększenie ilości realizujących Program podmiotów, tak aby jak największa liczba członków rodziny i opiekunów osoby z niepełnosprawnością, miała możliwość uzyskania wsparcia w sprawowaniu opieki nad osobami z niepełnosprawnościami. Należy podkreślić, że wsparcie w formie usługi opieki wytchnieniowej powinno być udzielane członkowi rodziny lub opiekunowi osoby z niepełnosprawnością w czasie i w takim zakresie, w jakim jest to z punktu widzenia osoby z niepełnosprawnością i jej opiekuna zasadne i celowe.

Według danych z Elektronicznego Krajowego Systemu Monitorowania i Orzekania o Niepełnosprawności (stan na dzień 5 września 2025 r.) liczba:

- 1) dzieci od ukończenia 2. roku życia do ukończenia 16. roku życia posiadających orzeczenie o niepełnosprawności wynosi 249 054 osób;
- 2) osób zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności zgodnie z prawomocnym orzeczeniem o niepełnosprawności lub wyrokiem sądu, pomiędzy 16 a 18 rokiem życia wynosi łącznie 33 276 osób;
- 3) osób zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności, zgodnie z prawomocnym orzeczeniem o niepełnosprawności lub wyrokiem sądu, po 18 roku życia wynosi 856 760 osób.

III. Cele Programu

1. Głównym celem Programu jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:
 - 1) dziećmi od ukończenia 2. roku życia do ukończenia 16. roku życia posiadającymi orzeczenie o niepełnosprawności lub
 - 2) osobami niepełnosprawnymi posiadającymi:
 - a) orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo
 - b) orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem wymienionym w lit. a, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

- poprzez umożliwienie uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej, tj. odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki nad osobą z niepełnosprawnością przez zapewnienie czasowego zastępstwa w tym zakresie. Dzięki temu wsparciu osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki nad osobą z niepełnosprawnością dysponować będą czasem, który mogą przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw życiowych. Usługi opieki wytchnieniowej mogą służyć również okresowemu zabezpieczeniu potrzeb osoby z niepełnosprawnością w sytuacji, gdy członkowie rodzin lub opiekunowie z różnych powodów nie będą mogli wykonywać swoich obowiązków.
- 2. Celem szczegółowym Programu jest objęcie wsparciem członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami z niepełnosprawnościami w liczbie nie mniejszej niż 7 000 osób.

IV. Warunki uczestniczenia w Programie

1. Program adresowany jest do podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 2 oraz ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, które zorganizują usługi opieki wytchnieniowej dla członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:
 - 1) dziećmi od ukończenia 2. roku życia do ukończenia 16. roku życia posiadającymi orzeczenie o niepełnosprawności lub
 - 2) osobami niepełnosprawnymi posiadającymi:
 - a) orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo
 - b) orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych– którzy wymagają usług opieki wytchnieniowej. Członkowie rodzin osób z niepełnosprawnościami i opiekunowie osób z niepełnosprawnościami, którzy uzyskali w ramach Programu usługi opieki wytchnieniowej, zwani są dalej „uczestnikami Programu”.
2. Usługi opieki wytchnieniowej przysługują w przypadku zamieszkiwania członka rodziny lub opiekuna, o których mowa w ust. 1, we wspólnym gospodarstwie domowym z osobą z niepełnosprawnością, która wymaga stałego wsparcia w zakresie potrzeb życia codziennego.

3. Aktywność zawodowa nie wyklucza członka rodziny lub opiekuna, o których mowa w ust. 1, z możliwości uzyskania usługi opieki wytchnieniowej.
4. O wszelkich zmianach mających wpływ na prawo i warunki korzystania z usług opieki wytchnieniowej w ramach Programu (np. utrata statusu osoby z niepełnosprawnością, zmiana stopnia niepełnosprawności, korzystanie w 2026 r. z usług opieki wytchnieniowej finansowanych ze środków z Funduszu w ramach innych programów Ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, zwanego dalej „Ministrem”, dotyczących usług opieki wytchnieniowej), uczestnik Programu jest obowiązany niezwłocznie poinformować realizatora Programu, o którym mowa w części V w ust. 1, nie później niż w ciągu 7 dni od dnia nastąpienia zmiany.
5. Zmiana okoliczności mających wpływ na prawo i warunki korzystania z usług opieki wytchnieniowej w ramach Programu, o których mowa w ust. 4, będzie skutkować zmianą przysługującego uczestnikowi Programu limitu godzin i dób usług opieki wytchnieniowej finansowanych ze środków Funduszu w ramach Programu w 2026 r. Nowy limit, z uwzględnieniem wcześniej wykorzystanych w 2026 r. godzin i dób usług opieki wytchnieniowej finansowanych ze środków Funduszu w ramach Programu bądź innych programów Ministra, będzie ustalany od dnia, w którym nastąpiły zmiany okoliczności, o których mowa w ust. 4.
6. Na potrzeby realizacji Programu za członków rodziny osoby z niepełnosprawnością uznaje się wstępnych oraz zstępnych, krewnych w linii bocznej, małżonka, wstępnych oraz zstępnych małżonka, krewnych w linii bocznej małżonka, zięcia, synową, macochę, ojczyma oraz osobę pozostającą we wspólnym pożyciu, a także osobę pozostającą w stosunku przysposobienia z osobą z niepełnosprawnością.
7. Na potrzeby realizacji Programu za opiekuna osoby z niepełnosprawnością uznaje się opiekuna sprawującego bezpośrednią opiekę nad osobą posiadającą orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz opiekuna sprawującego bezpośrednią opiekę nad dzieckiem od ukończenia 2. roku życia do ukończenia 16. roku życia posiadającym orzeczenie o niepełnosprawności (w tym opiekuna sprawującego opiekę w ramach rodziny zastępczej i rodzinnego domu dziecka).

V. Zakres podmiotowy i przedmiotowy Programu

1. Realizatorami Programu mogą być podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 2, oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, posiadające statutowe postanowienie o prowadzeniu działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami oraz faktycznie prowadzące działalność na rzecz tych osób przez okres co najmniej 3 lat (łącznie 36 miesięcy), przed dniem złożenia oferty na realizację Programu, zwane dalej „realizatorami Programu”.
2. Realizator Programu jest obowiązany do samodzielnego realizowania Programu i nie może powierzyć jego realizacji w całości ani w części podmiotowi trzeciemu, z zastrzeżeniem możliwości zatrudnienia przez realizatora Programu opiekunów osób niepełnosprawnych w dowolnej formie według wyboru realizatora Programu. W szczególności realizator Programu może zlecić świadczenie usług opieki wytchnieniowej opiekunowi prowadzącemu własną, jednoosobową działalność gospodarczą lub osobom fizycznym prowadzącym działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej i rozliczać się za pomocą faktury za świadczenie usług opieki wytchnieniowej, o ile osoby prowadzące działalność gospodarczą, którym realizator Programu zleca świadczenie usług opieki wytchnieniowej, wykonywać ją będą osobiście. Wówczas takie zlecenie należy traktować również jako formę zatrudnienia opiekuna.
3. Program zakłada wsparcie finansowe dla realizatorów Programu w zakresie świadczenia usług opieki wytchnieniowej, w ramach pobytu dziennego i pobytu całodobowego. Usługi opieki wytchnieniowej będące przedmiotem Programu mogą być świadczone wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
4. Realizator Programu w pierwszej kolejności uwzględnia potrzeby:
 - 1) członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobą z niepełnosprawnością, która stale przebywa w domu i nie korzysta np. z ośrodka wsparcia, z placówki pobytu całodobowego, z warsztatu terapii zajęciowej, szkoły i placówki, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2025 r. poz. 881), nie uczy się lub nie studiuje;
 - 2) nieaktywnych zawodowo członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobą z niepełnosprawnością, którzy mają ograniczone

możliwości podejmowania aktywności zawodowej ze względu na konieczność opiekowania się osobą z niepełnosprawnością.

5. Realizator Programu, przyznając usługi opieki wytchnieniowej, bierze pod uwagę stan zdrowia i sytuację życiową uczestników Programu oraz osób z niepełnosprawnościami.
6. Program jest realizowany w dwóch formach:
 - 1) świadczenia usług opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego:
 - a) za uprzednią pisemną zgodą realizatora Programu, w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością,
 - b) za uprzednią pisemną zgodą realizatora Programu, w innym miejscu wskazanym przez uczestnika Programu lub realizatora Programu, spełniającym kryteria dostępności, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1411);
 - 2) świadczenia usług opieki wytchnieniowej w ramach pobytu całodobowego:
 - a) za uprzednią pisemną zgodą realizatora Programu, w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością,
 - b) w prowadzonej przez realizatora Programu placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom z niepełnosprawnościami, o której mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025r. poz. 1214 i 1302), na prowadzenie której realizator Programu uzyskał zgodę wojewody, wpisaną do rejestru właściwego wojewody,
 - c) za uprzednią pisemną zgodą realizatora Programu, w innym miejscu wskazanym przez uczestnika Programu lub przez realizatora Programu, spełniającym kryteria dostępności, o których mowa w ustawie z dnia z 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.
7. W godzinach realizacji usług opieki wytchnieniowej, finansowanych ze środków Funduszu, wobec osoby z niepełnosprawnością objętej usługą opieki wytchnieniowej nie mogą być świadczone inne formy pomocy usługowej, w tym:
 - 1) usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
 - 2) usługi finansowane ze środków Funduszu albo finansowane przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;

- o ile obejmują analogiczne wsparcie, o którym mowa w ust. 17, finansowane ze środków publicznych¹⁾.

8. Usługi opieki wytchnieniowej, o których mowa w ust. 6 pkt 1 i pkt 2 lit. a i c, mogą być świadczone, przez osoby pełnoletnie, niebędące członkami rodziny osoby z niepełnosprawnością, opiekunami osoby z niepełnosprawnością albo osobami faktycznie zamieszkującymi razem z osobą z niepełnosprawnością, oraz:

- 1) w przypadku wskazania przez realizatora Programu:
 - a) posiadające dokument potwierdzający uzyskanie kwalifikacji w następujących zawodach i specjalnościach: asystent osoby niepełnosprawnej²⁾, pielęgniarka, siostra PCK, opiekun osoby starszej, opiekun medyczny, pedagog, psycholog, terapeuta zajęciowy, fizjoterapeuta lub, za zgodą realizatora Programu, w innych zawodach i specjalnościach o charakterze medycznym lub opiekuńczym lub
 - b) posiadające co najmniej 6-miesięczne, udokumentowane doświadczenie w udzielaniu bezpośredniej pomocy osobom z niepełnosprawnościami, np. doświadczenie zawodowe, doświadczenie w udzielaniu wsparcia osobom z niepełnosprawnościami w formie wolontariatu, oraz
- 2) w przypadku wskazania przez uczestnika Programu w Karcie zgłoszenia do Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Organizacji Pozarządowych – edycja 2026”, której wzór stanowi załącznik nr 1 do Programu, zwanej dalej „Kartą zgłoszenia do Programu”, są przygotowane do świadczenia usług opieki wytchnieniowej, co zostanie potwierdzone oświadczeniem uczestnika Programu.

Posiadanie doświadczenia, o którym mowa w pkt 1 lit. b, może zostać udokumentowane pisemnym oświadczeniem podmiotu, który zlecał udzielanie bezpośredniej pomocy osobom z niepełnosprawnościami. Podmiotem tym może być również osoba fizyczna (a więc nie tylko osoba prawna, czy jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej), która zleciła udzielenie bezpośredniej pomocy osobie z niepełnosprawnością. Ocena posiadania przez osobę doświadczenia w udzielaniu bezpośredniej pomocy osobom z niepełnosprawnościami należy do realizatora Programu.

¹⁾ Dotyczy to m.in. Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego.

²⁾ Zawód asystenta osoby niepełnosprawnej wymieniony w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. z 2018 r. poz. 227, z późn. zm.) pod symbolem 341201 w ramach grupy: Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej (symbol 3412).

W przypadku braku wskazania przez uczestnika Programu osoby świadczącej usługi opieki wytchnieniowej, realizator Programu jest obowiązany zapewnić odpowiednio wykwalifikowaną kadrę do realizacji usług opieki wytchnieniowej, spełniającą warunki określone w pkt 1.

9. W przypadku, gdy usługi opieki wytchnieniowej, mają być świadczone dla członków rodziny lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad małoletnimi, w odniesieniu do osób, które mają świadczyć usługi opieki wytchnieniowej, muszą zostać spełnione warunki określone w art. 21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 1802, z późn. zm.), a w przypadku usług opieki wytchnieniowej, o których mowa w ust. 6 pkt 1, pkt 2 lit. a i c, dodatkowo wymagana jest pisemna akceptacja osoby, która ma świadczyć usługę opieki wytchnieniowej ze strony opiekuna prawnego małoletniego.
10. W przypadku, gdy usługi opieki wytchnieniowej, o których mowa w ust. 6 pkt 1 lit. b, będą świadczone w wymiarze powyżej 4 godzin dziennie oraz w przypadku świadczenia usług opieki wytchnieniowej, o których mowa w ust. 6 pkt 2 lit. b-c, realizator Programu ma obowiązek zapewnić wyżywienie odpowiednie do potrzeb osoby z niepełnosprawnością, tj. zapewnić ciepły posiłek z uwzględnieniem specjalnej diety osoby objętej usługą.
11. Limit godzin i dób usług opieki wytchnieniowej finansowanych ze środków Funduszu przypadających na jednego uczestnika Programu w 2026 roku, z zastrzeżeniem ust. 12 i 13, wynosi nie więcej niż³⁾:
 - 1) 240 godzin dla usługi opieki wytchnieniowej świadczonej w ramach pobytu dziennego;
 - 2) 14 dób dla usługi opieki wytchnieniowej świadczonej w ramach pobytu całodobowego.Uczestnik Programu może skorzystać w 2026 r. z obydwu form usług opieki wytchnieniowej finansowanych ze środków Funduszu.
12. Limit, o którym mowa w ust. 11, dotyczy również:
 - 1) członka rodziny osoby z niepełnosprawnością lub opiekuna osoby z niepełnosprawnością sprawującego bezpośrednią opiekę nad więcej niż jedną osobą z niepełnosprawnością;

³⁾ Limit dotyczy godzin usług opieki wytchnieniowej świadczonych w ramach wszystkich programów Ministra w zakresie usług opieki wytchnieniowej.

- 2) więcej niż jednego członka rodziny osoby z niepełnosprawnością lub więcej niż jednego opiekuna osoby z niepełnosprawnością sprawujących bezpośrednią opiekę nad jedną osobą z niepełnosprawnością;
 - 3) więcej niż jednego członka rodziny osoby z niepełnosprawnością lub więcej niż jednego opiekuna osoby z niepełnosprawnością sprawujących bezpośrednią opiekę nad więcej niż jedną osobą z niepełnosprawnością.
13. Usługi opieki wytchnieniowej dla członka rodziny (członków rodziny) lub opiekuna (opiekunów) sprawującego bezpośrednią opiekę nad więcej niż jedną osobą z niepełnosprawnością muszą być realizowane w tym samym czasie, z zastrzeżeniem zapewnienia adekwatnej opieki, stosownie do potrzeb osoby z niepełnosprawnością. W szczególnych przypadkach, gdy usługa opieki wytchnieniowej nie może lub nie powinna być wykonywana w tym samym czasie, za uprzednią zgodą realizatora Programu, usługi opieki wytchnieniowej dla członka rodziny (członków rodziny) lub opiekuna (opiekunów) sprawującego bezpośrednią opiekę nad więcej niż jedną osobą z niepełnosprawnością mogą być realizowane w innym czasie w odniesieniu do opieki wytchnieniowej sprawowanej nad każdą z osób z niepełnosprawnością, z zastrzeżeniem zachowania warunków określonych w ust. 11 i 12.
14. Maksymalna długość nieprzerwanego świadczenia usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego wynosi 12 godzin dla jednego uczestnika Programu, z zastrzeżeniem limitów, o których mowa w ust. 11. Usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego mogą być świadczone w godzinach 6.00-22.00. Nie można korzystać z usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego przed lub po usłudze opieki wytchnieniowej w ramach pobytu całodobowego, w czasie kiedy możliwe jest świadczenie usług opieki wytchnieniowej w ramach pobytu całodobowego.
15. Usługa opieki wytchnieniowej w ramach pobytu całodobowego wynosi co najmniej 12 godzin nieprzerwanego świadczenia usługi i obejmuje nocleg osoby z niepełnosprawnością, co najmniej w godzinach 22.00-6.00. Jedna doba usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu całodobowego nie przekracza 24 godzin nieprzerwanego świadczenia usługi.
16. Uczestnik Programu, któremu przyznano pomoc w postaci usługi opieki wytchnieniowej nie ponosi odpłatności za realizację usługi w ramach Programu.

17. W ramach usługi opieki wytchnieniowej zapewniane jest okresowe wsparcie w zabezpieczeniu potrzeb osoby z niepełnosprawnością, w zastępstwie członków rodziny lub opiekunów sprawujących na co dzień bezpośrednią opiekę. Usługi opieki wytchnieniowej polegają na zastępowaniu członka rodziny/opiekuna osoby z niepełnosprawnością, w bieżących czynnościach życia codziennego dotyczących zabezpieczenia potrzeb osoby z niepełnosprawnością, takich jak: w czynnościach samoobsługowych (np. utrzymanie higieny osobistej), w przemieszczaniu się poza miejsce zamieszkania (np. spacer, udanie się do placówki zdrowia, sklepu, itp), w podejmowaniu aktywności życiowej i komunikowaniu się z otoczeniem.
18. Rodzaj i zakres godzinowy usług opieki wytchnieniowej powinien być uzależniony od osobistej sytuacji uczestnika Programu, z uwzględnieniem stopnia i rodzaju niepełnosprawności osoby z niepełnosprawnością, nad którą uczestnik Programu sprawuje opiekę, z zastrzeżeniem ust. 11.
19. Koszty związane bezpośrednio z realizacją usług opieki wytchnieniowej finansowane z Programu, określone w części VI ust. 3:
- 1) w ramach pobytu dziennego, nie mogą przekroczyć **55 zł brutto** za godzinę zrealizowanych usług opieki wytchnieniowej, wykonanych w odniesieniu do jednej osoby z niepełnosprawnością;
 - 2) w ramach pobytu całodobowego, nie mogą przekroczyć:
 - a) **600 zł brutto** za dobę zrealizowanych usług opieki wytchnieniowej wykonanych w odniesieniu do jednej osoby z niepełnosprawnością, z zastrzeżeniem lit. b,
 - b) **800 zł brutto** za dobę zrealizowanych usług opieki wytchnieniowej wykonanych w odniesieniu do jednej osoby z niepełnosprawnością posiadającej orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną⁴⁾.
- Przez kwotę brutto rozumie się kwotę wynagrodzenia wraz z kosztami pracy⁵⁾.
- Nie jest dopuszczalne pokrywanie z tych kwot kosztów administracyjnych realizatora Programu.

⁴⁾ Przez niepełnosprawność sprzężoną rozumie się posiadanie orzeczenia o niepełnosprawności ze wskazaniem co najmniej dwóch niepełnosprawności.

⁵⁾ Przez koszty pracy zatrudniającego należy rozumieć sumę wynagrodzeń (brutto) oraz składek na ubezpieczenia społeczne, Pracownicze Plany Kapitałowe, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz odpisów na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych poniesionych przez zatrudniającego.

20. Realizator Programu ma obowiązek upowszechniać informacje o możliwości przyznania usług opieki wytchnieniowej poprzez umieszczenie ogłoszenia o naborze uczestników do Programu w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie realizatora Programu oraz na stronie internetowej, lub profilu w internetowych serwisach społecznościowych, z wyróżnioną i łatwo dostępną zakładką dotyczącą Programu i jego realizacji przez realizatora Programu.
21. Realizator Programu może określić zasady przyjmowania zgłoszeń do Programu, z zastrzeżeniem zachowania warunków określonych w Programie oraz w zaakceptowanej przez Ministra ofercie realizatora Programu. Niezachowanie warunków przyjmowania zgłoszeń do Programu, określonych w ust. 20 oraz ust. 22–28, może skutkować brakiem akceptacji sprawozdania z realizacji Programu przez Ministra.
22. Termin na składanie zgłoszeń określony w ogłoszeniu o naborze uczestników do Programu, nie może być krótszy niż 7 dni kalendarzowych i nie dłuższy niż 21 dni od dnia ogłoszenia naboru uczestników do Programu. Kolejność zgłoszeń nie ma wpływu na wynik naboru uczestników do Programu.
23. Realizator Programu kwalifikuje do przyznania/przyznaje usługi opieki wytchnieniowej na podstawie Karty zgłoszenia do Programu oraz na podstawie dokonanej oceny indywidualnej sytuacji członka rodziny/opiekuna osoby z niepełnosprawnością. Informacje zawarte w Karcie zgłoszenia do Programu mogą być weryfikowane przez pracowników realizatora Programu w miejscu zamieszkania członka rodziny/opiekuna osoby z niepełnosprawnością.
24. Ocena indywidualnej sytuacji członka rodziny/opiekuna osoby z niepełnosprawnością powinna odnosić się do zbadania/weryfikacji:
 - 1) potrzeb osoby z niepełnosprawnością, nad którą członek rodziny/ opiekun sprawuje opiekę, takich jak: czynności samoobsługowe (np. utrzymanie higieny osobistej), przemieszczanie się poza miejsce zamieszkania (np. spacer, udanie się do placówki zdrowia, sklepu, itp), podejmowanie aktywności życiowej i komunikowanie się z otoczeniem;
 - 2) poziomu samodzielności osoby z niepełnosprawnością, nad którą członek rodziny/ opiekun sprawuje opiekę, w tym ograniczeń osoby z niepełnosprawnością w zakresie komunikowania się lub poruszania się;

- 3) czy osoba z niepełnosprawnością, nad którą członek rodziny/opiekun sprawuje bezpośrednią opiekę stale przebywa w domu i nie korzysta np. z ośrodka wsparcia, z placówki pobytu całodobowego, z warsztatu terapii zajęciowej, szkoły i placówki, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, nie uczy się lub nie studiuje;
 - 4) czy członek rodziny/opiekun osoby z niepełnosprawnością sprawujący bezpośrednią opiekę nad osobą z niepełnosprawnością jest nieaktywny zawodowo i ma ograniczone możliwości podejmowania aktywności zawodowej ze względu na konieczność opiekowania się osobą z niepełnosprawnością.
25. Realizator Programu dokonuje wyłonienia kandydatów na uczestników Programu, którym zostaną przydzielone usługi opieki wytchnieniowej, z uwzględnieniem postanowień ust. 23 i ust. 24.
 26. W przypadku wystąpienia zdarzeń losowych (np. śmierć członka rodziny/opiekuna osoby z niepełnosprawnością lub jego nagły pobyt w szpitalu) oraz posiadania przez realizatora Programu wolnych środków na realizację Programu (np. w przypadku niewykorzystania uprzednio przyznanych godzin/dób usług opieki wytchnieniowej), usługi opieki wytchnieniowej mogą być przyznane bez Karty zgłoszenia do Programu oraz z pominięciem warunku określonego w ust. 28, dotyczącego przyznawania usługi opieki wytchnieniowej, w pierwszej kolejności osobom wpisanym na listę rezerwową. Karta zgłoszenia do Programu powinna zostać uzupełniona niezwłocznie, kiedy sytuacja członka rodziny/opiekuna osoby z niepełnosprawnością to umożliwia.
 27. Realizator Programu jest obowiązany poinformować, w formie pisemnej członka rodziny lub opiekuna osoby z niepełnosprawnością, o przyznaniu usługi opieki wytchnieniowej oraz o przyznanej formie świadczenia usług opieki wytchnieniowej (w ramach pobytu dziennego/w ramach pobytu całodobowego), o wymiarze przyznanej usługi opieki wytchnieniowej (liczba godzin/liczba dób), a także o prawach i obowiązkach wynikających z przyznania usług opieki wytchnieniowej albo o wpisaniu go na listę rezerwową albo poinformować o odmowie jej przyznania wraz z uzasadnieniem.
 28. W sytuacji zwiększenia limitu osób korzystających ze wsparcia w ramach usług opieki wytchnieniowej, realizator Programu w pierwszej kolejności przyznaje usługi opieki wytchnieniowej osobom wpisanym na listę rezerwową, z uwzględnieniem postanowień ust. 23 i ust. 24. Pozycja na liście rezerwową nie ma wpływu na przyznanie usług opieki

wytchnieniowej. Jednocześnie, w przypadku braku kandydatów na uczestników oczekujących na przyznanie usług, wpisanych na listę rezerwową lub w przypadku, gdy realizator Programu pomimo przyznania usług opieki wytchnieniowej osobom znajdujących się na liście rezerwowej nadal posiada wolne miejsca do udziału w Programie, jest on obowiązany do ogłoszenia uzupełniającego naboru uczestników do Programu.

29. Uczestnik Programu, który planuje kontynuować udział w Programie u innego realizatora Programu składa do niego Kartę zgłoszenia do Programu wraz z oświadczeniem o dotychczasowej formie świadczenia usług opieki wytchnieniowej (w ramach pobytu dziennego/w ramach pobytu całodobowego) i o dotychczasowym wymiarze przyznanej usługi opieki wytchnieniowej (liczba godzin/liczba dób).
30. Realizator Programu, w pierwszej kolejności umożliwi osobie z niepełnosprawnością lub członkom rodziny/opiekunom sprawującym bezpośrednią opiekę nad osobą z niepełnosprawnością samodzielny wybór:
 - 1) miejsca, o którym mowa w ust. 6 pkt 1 oraz o którym mowa w ust. 6 pkt 2 lit. a albo lit. c, z zastrzeżeniem, że realizator Programu wyrazi uprzednią pisemną zgodę na świadczenie usług opieki wytchnieniowej w tym miejscu, a wskazane zgodnie z ust. 6 pkt 1 lit. b oraz pkt 2 lit. c miejsce spełnia kryteria dostępności, o których mowa w ustawie z dnia z 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami;
 - 2) osoby, która będzie świadczyć usługę opieki wytchnieniowej, z uwzględnieniem postanowień ust. 8 pkt 2 oraz ust. 9.
31. W ramach Programu realizator Programu może otrzymać wsparcie finansowe do wysokości 100% kosztów realizacji usług opieki wytchnieniowej w formie zaliczki lub formie refundacji. Realizator Programu może dodatkowo przeznaczyć środki finansowe własne (wkład własny) na realizację usług opieki wytchnieniowej w ramach Programu. Wkład własny musi być finansowany ze środków posiadanych przez realizatora Programu. Niedopuszczalne jest uzyskiwanie środków na ten cel od pracowników i współpracowników realizatora Programu.
32. Po przekroczeniu limitu godzin lub dób usług opieki wytchnieniowej finansowanych ze środków Funduszu przypadających na jednego uczestnika Programu w 2026 r., o których mowa w ust. 11, realizator Programu może wyrazić zgodę na zwiększenie liczby godzin lub

dób usług opieki wytchnieniowej w ramach środków finansowych własnych (wkładu własnego).

33. Realizator Programu dokonuje rozliczenia usług opieki wytchnieniowej na podstawie wypełnionej Karty realizacji usług opieki wytchnieniowej w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Organizacji Pozarządowych - edycja 2026, której wzór stanowi załącznik nr 2 do Programu.
34. Decyzję w zakresie wyboru formy zatrudnienia osób świadczących opiekę wytchnieniową podejmuje realizator Programu.
35. Realizator Programu obowiązany jest monitorować świadczenie usług opieki wytchnieniowej oraz dokonywać doraźnych kontroli świadczenia usług opieki wytchnieniowej. Czynności w zakresie kontroli i monitorowania, są dokonywane i dokumentowane bezpośrednio w miejscu realizacji usług opieki wytchnieniowej w formie pisemnej.
36. Przez cały okres realizacji zadania w ramach Programu, realizator Programu obowiązany jest do posiadania powszechnie dostępnej strony internetowej lub profilu w internetowych serwisach społecznościowych, z wyróżnioną i łatwo dostępną zakładką dotyczącą Programu i jego realizacji przez realizatora Programu. Zakładka dotycząca Programu musi zawierać:
 - 1) Program;
 - 2) wyodrębniony w osobnym dokumencie wzór Karty zgłoszenia do Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Organizacji Pozarządowych – edycja 2026 (załącznik nr 1 do Programu);
 - 3) wyodrębniony w osobnym dokumencie wzór Karty realizacji usług opieki wytchnieniowej w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Organizacji Pozarządowych - edycja 2026 (załącznik nr 2 do Programu);
 - 4) zasady przyjmowania zgłoszeń do Programu, jeżeli zostały określone przez realizatora Programu;
 - 5) wskazanie koordynatora Programu wraz z danymi kontaktowymi w postaci numeru telefonu i adresu email;
 - 6) adres lokalu, w którym można załatwić sprawy związane z przystąpieniem do Programu i jego realizacją, wraz ze wskazaniem godzin pracy, numeru telefonu i adresu email;

- 7) inne materiały i informacje wskazane przez Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych.

Realizator Programu jest obowiązany do przekazania uczestnikom Programu i osobom świadczącym usługi opieki wytchnieniowej materiałów informacyjnych, edukacyjnych lub ewaluacyjnych wskazanych przez Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych. W przypadku materiałów ewaluacyjnych realizator Programu jest obowiązany do zebrania od uczestników Programu lub osób świadczących usługi opieki wytchnieniowej wypełnionych materiałów ewaluacyjnych.

37. Realizator Programu jest obowiązany do zapewniania dostępności w zakresie realizacji Programu osobom ze szczególnymi potrzebami, co najmniej w zakresie określonym minimalnymi wymaganiami, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, z zastrzeżeniem ust. 38.
38. Jeżeli realizator Programu nie jest w stanie, w szczególności ze względów technicznych lub prawnych, zapewnić dostępności osobie ze szczególnymi potrzebami w zakresie, o którym mowa w ust. 37, realizator Programu jest obowiązany zapewnić takiej osobie dostęp alternatywny w rozumieniu ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.
39. Realizator Programu, wykonując umowę, jest obowiązany stosować rozwiązania zapewniające dostępności, o których mowa w ustawie z dnia z 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, w sposób adekwatny do rodzaju i zakresu działań przewidzianych w Programie. Obowiązek zapewniania dostępności nie dotyczy całokształtu działalności realizatora Programu a jedynie realizacji zadania, które jest finansowane na podstawie umowy.
40. Jeżeli podyktowane jest to potrzebami osób z niepełnosprawnościami, realizator Programu może:
- 1) zmienić liczbę osób świadczących usługi opieki wytchnieniowej;
 - 2) zwiększyć przyznane uczestnikom Programu limity godzin i dób usług opieki wytchnieniowej, z zastrzeżeniem nieprzekroczenia maksymalnych limitów godzin lub dób usług opieki wytchnieniowej, o których mowa w ust. 11. Nie jest dopuszczalne zmniejszenie uprzednio przyznaczonych uczestnikom Programu limitów godzin lub dób usług opieki wytchnieniowej;

- 3) zwiększyć liczbę uczestników Programu. Nie jest dopuszczalne zmniejszenie liczby uczestników Programu, określonej w zaakceptowanej przez Ministra ofercie realizatora Programu i załączonej do niej dokumentacji;
 - 4) dokonać przesunięć pomiędzy grupami docelowymi osób z niepełnosprawnościami (dzieci, osoby dorosłe);
 - 5) zwiększyć obszar, na którym zadanie jest realizowane (gmina/powiat/województwo);
 - 6) zmienić miejsce świadczenia usług opieki wytchnieniowej, w ramach miejsc wskazanych w części V ust. 6 pkt 1 i 2.
41. Zmiany, o których mowa w ust. 40, mogą zostać dokonane wyłącznie do wysokości środków Funduszu przyznanych realizatorowi Programu na realizację Programu.
42. Zmiany, o których mowa w ust. 40, nie wymagają akceptacji przez Ministra, pod warunkiem jednak, że realizator Programu, najpóźniej do dnia 30 listopada 2026 r., w formie elektronicznej (z kwalifikowanym podpisem elektronicznym) poinformuje Ministra o dokonanych zmianach, o których mowa w ust. 40. Poinformowanie Ministra następuje poprzez przedłożenie wypełnionego w części I Zawiadomienia o zmianie oferty, którego wzór stanowi załącznik nr 4 do Programu, za pomocą platformy e-PUAP albo systemu e-Doręczenia. Przesłane za pomocą platformy e-PUAP albo systemu e-Doręczenia Zawiadomienie o zmianie oferty musi zostać podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym przez osobę/osoby uprawnione do składania oświadczeń woli w imieniu realizatora Programu zgodnie z zasadami reprezentacji (tj. podpisane przez osobę/osoby uprawnione do reprezentacji realizatora Programu albo pełnomocnika działającego na podstawie pełnomocnictwa - w tym ostatnim przypadku do Zawiadomienia o zmianie oferty należy dołączyć kopię pełnomocnictwa szczególnego do działania w imieniu realizatora Programu).
43. Zmiana zaakceptowanej przez Ministra oferty realizatora Programu, wymaga uprzedniej akceptacji przez Ministra wyrażonej, w formie elektronicznej (z kwalifikowanym podpisem elektronicznym) pod rygorem nieważności, z zastrzeżeniem postanowień ust. 42 oraz części VI ust. 11. Propozycje zmiany zaakceptowanej przez Ministra oferty, realizator Programu przedkłada przesyłając w formie elektronicznej (z kwalifikowanym podpisem elektronicznym) do Ministra wypełnione w części III Zawiadomienie o zmianie oferty, którego wzór stanowi załącznik nr 4 do Programu, za pomocą platformy e-PUAP albo systemu e-Doręczenia. Przesłane za pomocą platformy e-PUAP albo systemu e-

Doręczenia Zawiadomienie o zmianie oferty musi zostać podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym przez osobę/osoby uprawnione do składania oświadczeń woli w imieniu realizatora Programu zgodnie z zasadami reprezentacji (tj. podpisane przez osobę/osoby uprawnione do reprezentacji realizatora Programu albo pełnomocnika działającego na podstawie pełnomocnictwa - w tym ostatnim przypadku do Zawiadomienia o zmianie oferty należy dołączyć kopię pełnomocnictwa szczególnego do działania w imieniu realizatora Programu).

44. W dokumentach własnych realizatora Programu, na stronie internetowej ani na profilu w internetowych serwisach społecznościowych realizator Programu, nie może zamieszczać logo ani innych oznaczeń Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

VI. Kwalifikowalność kosztów

1. Ze środków Programu będą pokrywane koszty związane z realizacją usług opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego i w ramach pobytu całodobowego, o których mowa w ust. 3.
2. Niedozwolone jest podwójne finansowanie tego samego wydatku związanego z realizacją usług opieki wytchnieniowej, zarówno w ramach Programu, jak i w ramach innych programów lub projektów finansowanych ze środków publicznych, zarówno krajowych, jak i zagranicznych. Niedozwolone jest pobieranie opłat od uczestników Programu.
3. Kosztami związanymi z realizacją usług opieki wytchnieniowej są:
 - 1) koszty bezpośrednio związane z realizacją usług opieki wytchnieniowej, w przypadku realizacji usług opieki wytchnieniowej:
 - a) w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością koszty:
 - wynagrodzenia osób świadczących usługi opieki wytchnieniowej,
 - ubezpieczeń OC oraz NNW osób świadczących usługi opieki wytchnieniowej, związanych ze świadczeniem tych usług;
 - b) w miejscu, o którym mowa w części V ust. 6 pkt 1 lit. b oraz pkt 2 lit. b i c - koszty pobytu osoby z niepełnosprawnością, tj. koszty:
 - wynagrodzenia personelu instytucji bezpośrednio świadczącej usługi opieki wytchnieniowej,

- dostaw mediów (opłaty za: energię elektryczną, energię ciepłą, gaz i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków, opłaty za usługi telefoniczne i internetowe),
 - czynszu, najmu, opłat administracyjnych dotyczących lokalu (m.in. wywóz śmieci), w którym sprawowana jest usługa opieki wytchnieniowej,
 - przygotowania i zakupu wyżywienia,
 - związane z utrzymaniem czystości.
- 2) koszty pośrednio związane z realizacją usług opieki wytchnieniowej (koszty administracyjne), w wysokości nieprzekraczającej 10% rzeczywiście poniesionych kosztów bezpośrednio związanych z realizacją usług opieki wytchnieniowej, o których mowa w pkt 1, tj.:
- a) wynagrodzenie kadry administracyjnej realizatora Programu, której powierzono zadania związane z realizacją usług opieki wytchnieniowej, w tym koszty obsługi księgowej związanej z wykonywaniem zadań w ramach Programu oraz koszty wsparcia psychologicznego osób świadczących usługi opieki wytchnieniowej,
 - b) wynagrodzenie koordynatora Programu,
 - c) koszt zakupu materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych za które przyjmuje się artykuły używane w codziennej pracy biurowej, takie jak: papier biurowy, nożyczki, zszywacze, teczki na dokumenty, artykuły papiernicze, dziurkacze i inne drobne przedmioty (nie obejmuje to urządzeń elektronicznych), niezbędnych do realizacji zadania w ramach Programu,
 - d) koszty usług pocztowych, kurierskich oraz związanych z korzystaniem z jednorazowego lub czasowego (na okres realizacji zadania) kwalifikowanego podpisu elektronicznego, niezbędnych do realizacji zadania w ramach Programu,
 - e) koszty związane z prowadzeniem, niezbędnego do realizacji zadania w ramach Programu, wyodrębnionego rachunku bankowego dla środków Funduszu.
4. Niedozwolone jest wykorzystanie środków Funduszu przeznaczonych w zaakceptowanej przez Ministra ofercie na pokrycie kosztów bezpośrednio związanych z realizacją usług opieki wytchnieniowej, o których mowa ust. 3 pkt 1, na pokrycie kosztów administracyjnych, o których mowa w ust. 3 pkt 2.
5. Dozwolone jest wykorzystanie środków Funduszu przeznaczonych w zaakceptowanej przez Ministra ofercie na pokrycie kosztów administracyjnych, o których mowa w ust. 3

- pkt 2, na pokrycie kosztów bezpośrednio związanych z realizacją usług opieki wytchnieniowej, o których mowa ust 3 pkt 1, z zastrzeżeniem nieprzekroczenia maksymalnych kwot, o których mowa części V ust. 19.
6. Dozwolone jest wykorzystanie środków Funduszu przeznaczonych w zaakceptowanej przez Ministra ofercie na pokrycie kosztów bezpośrednio związanych z realizacją usług opieki wytchnieniowej, o których mowa w ust. 3 pkt 1 lit. a, poprzez ich przesuwanie pomiędzy tymi kosztami z zastrzeżeniem nieprzekroczenia maksymalnych kwot, o których mowa części V ust. 19.
 7. Dozwolone jest wykorzystanie środków Funduszu przeznaczonych w zaakceptowanej przez Ministra ofercie na pokrycie kosztów bezpośrednio związanych z realizacją usług opieki wytchnieniowej, o których mowa w ust. 3 pkt 1 lit. b, poprzez ich przesuwanie pomiędzy tymi kosztami z zastrzeżeniem nieprzekroczenia maksymalnych kwot, o których mowa części V ust. 19.
 8. Dozwolone jest wykorzystanie środków Funduszu przeznaczonych w zaakceptowanej przez Ministra ofercie na pokrycie kosztów bezpośrednio związanych z realizacją usług opieki wytchnieniowej, o których mowa w ust. 3 pkt 1 lit. a i b, poprzez ich przesuwanie pomiędzy tymi kosztami z zastrzeżeniem nieprzekroczenia maksymalnych kwot, o których mowa części V ust. 19.
 9. Dozwolone jest wykorzystanie środków Funduszu przeznaczonych w zaakceptowanej przez Ministra ofercie na pokrycie kosztów administracyjnych, o których mowa w ust. 3 pkt 2, poprzez ich przesuwanie pomiędzy tymi kosztami, z zastrzeżeniem że pozostaną one w wysokości nieprzekraczającej 10% rzeczywiście poniesionych kosztów bezpośrednio związanych z realizacją usług opieki wytchnieniowej, o których mowa w ust. 3 pkt 1.
 10. Zmiany, o których mowa w ust. 5–9, mogą zostać dokonane wyłącznie do wysokości środków Funduszu przyznanych realizatorowi Programu na realizację Programu.
 11. Zmiany, o których mowa w ust. 5–9, nie wymagają akceptacji przez Ministra, pod warunkiem jednak, że realizator Programu, najpóźniej do dnia 30 listopada 2026 r., w formie elektronicznej (z kwalifikowanym podpisem elektronicznym) poinformuje Ministra o dokonanych zmianach, o których mowa w ust. 5–9. Poinformowanie Ministra następuje poprzez przedłożenie wypełnionego w części II Zawiadomienia o zmianie oferty, którego wzór stanowi załącznik nr 4 do Programu, za pomocą platformy e-PUAP albo systemu e-

Doręczenia. Przesłane za pomocą platformy e-PUAP albo systemu e-Doręczenia Zawiadomienie o zmianie oferty musi zostać podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym przez osobę/osoby uprawnione do składania oświadczeń woli w imieniu realizatora Programu zgodnie z zasadami reprezentacji (tj. podpisane przez osobę/osoby uprawnione do reprezentacji realizatora Programu albo pełnomocnika działającego na podstawie pełnomocnictwa - w tym ostatnim przypadku do Zawiadomienia o zmianie oferty należy dołączyć kopię pełnomocnictwa szczególnego do działania w imieniu realizatora Programu).

12. Koszty będą kwalifikowalne, jeżeli zostaną faktycznie poniesione w okresie realizacji Programu, tj. od dnia 1 stycznia 2026 r. do dnia 31 grudnia 2026 r.
13. Istnieje możliwość refundacji ze środków Funduszu na realizację Programu kosztów kwalifikowalnych poniesionych w związku z realizacją zadania od dnia 1 stycznia 2026 r.
14. Za datę poniesienia kosztu przyjmuje się w przypadku wydatków pieniężnych:
 - 1) ponoszonych przelewem lub obciążeniową kartą płatniczą – datę obciążenia rachunku bankowego podmiotu realizującego usługi opieki wytchnieniowej, tj. datę księgowania operacji;
 - 2) ponoszonych kartą kredytową lub innym instrumentem płatniczym o odroczonej płatności – datę transakcji skutkującej obciążeniem rachunku karty kredytowej lub innego instrumentu, pod warunkiem dokonania spłaty tej należności do końca okresu rozliczeniowego danego instrumentu płatniczego.
15. Środki Funduszu, przyznane na realizację Programu, muszą być wykorzystane zgodnie z Programem oraz umową zawartą pomiędzy Ministrem a realizatorem Programu.
16. Realizatorzy Programu, którzy uzyskali środki Funduszu na realizację Programu, są obowiązani do ich rozliczenia w sposób i w terminach wskazanych w umowie zawartej z Ministrem, a także do zwrotu niewykorzystanej części przyznanych środków Funduszu w terminach określonych w tej umowie, zgodnie z ustawą z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym oraz ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.).
17. Kosztami niekwalifikowanymi zadania są w szczególności:
 - 1) odsetki od zadłużenia;
 - 2) kwoty i koszty pożyczki lub kredytu;
 - 3) kary i grzywny;

- 4) wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
- 5) podatek od towarów i usług (VAT), który może zostać odzyskany na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 r. poz. 775, z późn. zm.) oraz aktów wykonawczych do tej ustawy;
- 6) odsetki za opóźnienie w regulowaniu zobowiązań oraz odsetki za zwłokę z tytułu nieterminowych wpłat należności budżetowych i innych należności, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2025 r. poz. 111, z późn. zm.);
- 7) spłata zaległych zobowiązań finansowych realizatora Programu;
- 8) koszty leczenia i rehabilitacji osób, z wyjątkiem niezbędnych interwencji pielęgniarских i lekarskich, dokonanych przez wyspecjalizowany personel w szczególnych przypadkach, w ramach pobytu całodobowego realizowanego w miejscach, o których mowa w części V ust. 6 pkt 2, lit. b i c), związanych z nagłym pogorszeniem się stanu zdrowia osoby z niepełnosprawnością;
- 9) amortyzacja;
- 10) leasing, dzierżawa, najem, z zastrzeżeniem części VI ust. 3 pkt 1 lit. b;
- 11) rezerwy na pokrycie przyszłych spłat lub zobowiązań;
- 12) nagrody, premie, dodatek stażowy, ekwiwalent za urlop i wynagrodzenia chorobowe oraz zasiłki chorobowe;
- 13) opieka świadczona przez członków rodziny osoby z niepełnosprawnością, opiekunów osoby z niepełnosprawnością lub osoby faktycznie zamieszkujące razem z osobą z niepełnosprawnością.

VII. Finansowanie Programu oraz warunki przyznawania środków Funduszu przeznaczonych na realizację Programu

1. Źródłem finansowania Programu są środki ujęte w planie finansowym Funduszu. Budżet Programu w 2026 r. będzie wynosił – 85 100 000 zł (słownie: osiemdziesiąt pięć milionów sto tysięcy złotych). Dysponentem środków Funduszu jest Minister.
2. Minister zastrzega sobie możliwość zmniejszenia planowanego budżetu, o którym mowa w ust. 1.
3. Realizacja Programu następuje w trybie otwartego konkursu ofert, zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym.

4. Ogłoszenie o otwartym konkursie ofert w ramach Programu zostanie zamieszczone:
 - 1) na stronie podmiotowej Ministra w Biuletynie Informacji Publicznej;
 - 2) na stronach internetowych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej www.gov.pl/rodzina, oraz Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych www.niepelnosprawni.gov.pl.
5. Minister określi w ogłoszeniu o otwartym konkursie ofert w ramach Programu wymagania, o których mowa w art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym.
6. Oferty w ramach Programu należy składać w wersji elektronicznej z wykorzystaniem narzędzia elektronicznego (Generator Funduszu Solidarnościowego) udostępnionego przez Ministra na stronie internetowej, wskazanej w ogłoszeniu o otwartym konkursie ofert w ramach Programu. Instrukcja obsługi Generatora Funduszu Solidarnościowego stanowi załącznik nr 10 do Programu.
7. Realizator Programu, jeżeli nie ma jeszcze założonego konta w Generatorze Funduszu Solidarnościowego, zakłada w Generatorze Funduszu Solidarnościowego swoje konto - jedno konto dla jednego realizatora Programu, zgodnie z Instrukcją obsługi Generatora Funduszu Solidarnościowego.
8. Przed złożeniem oferty w ramach Programu, do Generatora Funduszu Solidarnościowego, należy dołączyć upoważnienie do podejmowania czynności w Generatorze Funduszu Solidarnościowego w ramach Programu „Opieka Wytchnieniowa” dla Organizacji Pozarządowych - edycja 2026, którego wzór stanowi załącznik nr 5 do Programu. Realizator Programu obowiązany jest zapewnić, aby znajdujące się w Generatorze Funduszu Solidarnościowego upoważnienie było aktualne, tj. w każdym przypadku zmiany osoby/osób upoważnionych do podejmowania czynności w Generatorze Funduszu Solidarnościowego w imieniu realizatora Programu lub zmiany zakresu udzielonego upoważnienia, do Generatora Funduszu Solidarnościowego musi zostać dołączone aktualne upoważnienie do podejmowania czynności w Generatorze Funduszu Solidarnościowego. Realizator Programu ponosi odpowiedzialność za skutki braku aktualizacji upoważnienia do podejmowania czynności w Generatorze Funduszu Solidarnościowego w ramach Programu „Opieka Wytchnieniowa” dla Organizacji Pozarządowych - edycja 2026, dołączonego do Generatora Funduszu Solidarnościowego. W przypadkach uzasadnionych problemami technicznymi, za uprzednią zgodą Ministra,

dopuszcza się możliwość składania ofert w ramach Programu za pomocą platformy e-PUAP albo systemu e-Doręczenia.

2. W celu przeprowadzenia otwartego konkursu ofert w ramach Programu i dokonania wyboru najkorzystniejszych ofert Minister powołuje komisję konkursową.
3. Środki z Funduszu będą przekazywane przez Ministra na podstawie umów zawartych między Ministrem a realizatorami Programu, określających szczegółowo tryb i warunki przekazywania i rozliczania środków z Funduszu, w tym:
 - 1) szczegółowy opis zadania, w tym cel, na jaki środki z Funduszu zostały przyznane, i termin jego wykonania;
 - 2) wysokość przyznanych środków z Funduszu;
 - 3) tryb płatności;
 - 4) termin i sposób rozliczenia przyznanych środków z Funduszu;
 - 5) termin zwrotu niewykorzystanej części środków z Funduszu, nie dłuższy niż 15 dni od określonego w umowie dnia wykonania zadania;
 - 6) tryb kontroli wykonania zadania, przy czym w umowie można postanowić, że kontrola będzie prowadzona na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224);
 - 7) warunki i sposób zmiany oraz rozwiązania umowy.
4. Dniem zawarcia umowy między realizatorem Programu a Ministrem jest dzień jej podpisania przez Ministra. Umowa między realizatorem Programu a Ministrem zawierana jest w formie elektronicznej z kwalifikowanymi podpisami elektronicznymi.
5. Wzór umowy w sprawie realizacji zadania w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” dla Organizacji Pozarządowych - edycja 2026, stanowiący załącznik nr 6 do Programu, ustalany jest przez Ministra. Wzór ten, nie podlega modyfikacjom/zmianom przez realizatorów Programu.
6. Umowa, na podstawie której Minister przekazuje środki Funduszu, nie zostanie podpisana z realizatorem Programu w przypadku:
 - 1) stwierdzenia, że oświadczenia realizatora Programu, które zostały złożone w ramach otwartego konkursu ofert, są niezgodne ze stanem faktycznym;
 - 2) realizator Programu wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego wskazuje do realizacji Programu oddział, który nie jest wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego realizatora Programu;

- 3) gdy, wobec realizatora Programu toczy się postępowanie upadłościowe lub likwidacyjne, lub wobec realizatora Programu jest prowadzona egzekucja sądowa i administracyjna.
7. Umowa, na podstawie której Minister przekazuje środki Funduszu, może nie zostać podpisana z realizatorem Programu, w szczególności, gdy:
 - 1) w zakresie programów Ministra toczy się w stosunku do realizatora Programu postępowanie administracyjne lub sądowe w sprawie zwrotu dofinansowania wykorzystanego niezgodnie z przeznaczeniem, pobranego nienależnie lub w nadmiernej wysokości;
 - 2) realizator Programu nie złożył sprawozdania z realizacji zadania publicznego za rok ubiegły lub sprawozdanie to nie zostało zaakceptowane przez zleceniodawcę;
 - 3) w zakresie programów Ministra została wydana w stosunku do realizatora Programu ostateczna decyzja administracyjna w sprawie zwrotu dofinansowania wykorzystanego niezgodnie z przeznaczeniem, pobranego nienależnie lub w nadmiernej wysokości i nie została zwrócona kwota określona w tej decyzji;
 - 4) w zakresie programów Ministra w stosunku do realizatora Programu zostało wydane prawomocne orzeczenie sądu administracyjnego utrzymujące w mocy w całości lub w części zaskarżoną decyzję administracyjną;
 - 5) przeciwko realizatorowi Programu lub osobom uprawnionym do reprezentowania realizatora Programu toczy się postępowanie karne lub egzekucyjne, co mogłoby spowodować zajęcie dofinansowania na poczet zobowiązań realizatora Programu;
 - 6) realizator Programu nie złożył wymaganego sprawozdania z działalności do właściwego rejestru.
8. Realizator Programu, realizując zadanie, powinien ponosić koszty zgodnie z Programem, umową zawartą z Ministrem i ofertą stanowiącą załącznik do umowy zawartej z Ministrem.
9. Realizatorzy Programu są obowiązani do posiadania wyodrębnionego rachunku bankowego dla środków Funduszu, prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej otrzymanych środków i dokonywanych z tych środków wydatków, zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym.
10. Minister może pokryć koszty obsługi Programu w wysokości faktycznie poniesionej przez Ministra, nie większej niż 2,5% środków przekazanych na realizację Programu, w ramach

projektu planu finansowego Funduszu na 2026 r. w pozycji koszty obsługi zadań.

VIII Kryteria i sposób oceny ofert

1. Komisja konkursowa powołana przez Ministra dokonuje oceny formalnej i oceny merytorycznej ofert złożonych w ramach Programu. Ocena dokonywana jest za pomocą Generatora Funduszu Solidarnościowego.
2. Komisja konkursowa dokonuje oceny ofert z wykorzystaniem Karty oceny oferty w ramach Programu „Opieka wytnieniowa” dla Organizacji Pozarządowych - edycja 2026, której wzór stanowi załącznik nr 7 do Programu.
3. Kryteria oceny formalnej są następujące:
 - 1) oferta została złożona przez uprawniony podmiot;
 - 2) oferta jest kompletna i prawidłowo wypełniona zgodnie z obowiązującym wzorem (tj. wszystkie pola oferty zostały wypełnione merytoryczną treścią) i została złożona w terminie;
 - 3) oferta zawiera wszystkie wymagane załączniki;
 - 4) upoważnienie do podejmowania czynności w Generatorze Funduszu Solidarnościowego zostało wypełnione prawidłowo, w szczególności zostało podpisane przez upoważnione osoby.
4. W przypadku wystąpienia braków lub błędów formalnych oferty, komisja konkursowa zwraca się do realizatora Programu o dodatkowe wyjaśnienia lub skorygowanie w wyznaczonym terminie dokumentacji aplikacyjnej. Zmianie/uzupełnieniu mogą podlegać tylko te elementy oferty, o których zmianę lub uzupełnienie wystąpiła komisja konkursowa.
5. W przypadku stwierdzenia przez komisję konkursową braków lub błędów formalnych w elementach poprawionej oferty, o których zmianę lub uzupełnienie wystąpiła do realizatora Programu, komisja konkursowa nie wzywa ponownie realizatora Programu do poprawienia oferty w zakresie, w którym realizator Programu uprzednio był wzywany do wyjaśnienia lub skorygowania. W takim przypadku, komisja konkursowa dokonuje oceny formalnej na podstawie dostarczonej dokumentacji.
6. W wyniku oceny formalnej oferta może zostać:
 - 1) zakwalifikowana do oceny merytorycznej - w przypadku spełnienia wszystkich kryteriów oceny formalnej;

- 2) odrzucona - w przypadku niespełnienia któregokolwiek z kryteriów oceny formalnej.
7. Ocenie merytorycznej podlegają wyłącznie oferty spełniające kryteria oceny formalnej.
8. W ramach oceny merytorycznej wyróżnia się ocenę kryteriów obligatoryjnych oraz ocenę kryteriów fakultatywnych.
9. Kryteria obligatoryjne oceny merytorycznej (muszą zostać spełnione) są następujące:
- 1) adekwatność oferty w odniesieniu do celów Programu:
 - a) usługi opieki wytchnieniowej będą skierowane do osób, określonych w części IV ust. 1 Programu, z uwzględnieniem warunków określonych w części IV ust. 2 Programu,
 - b) usługi opieki wytchnieniowej będą świadczone w co najmniej jednej z dwóch form, określonych w części V ust. 6 pkt 1 i 2 Programu,
 - c) w przypadku, gdy usługi opieki wytchnieniowej, o których mowa w części V ust. 6 pkt 1 lit. b Programu, będą świadczone w wymiarze powyżej 4 godzin dziennie oraz w przypadku świadczenia usług opieki wytchnieniowej, o których mowa w ust. 6 pkt 2 lit. b-c Programu, realizator Programu będzie miał obowiązek zapewnić wyżywienie, które spełnia warunki określone, w części V ust. 10 Programu;
 - 2) potencjalny wpływ zadań na beneficjentów, w tym także trwałość rezultatów zadań zawartych w ofercie - usługi opieki wytchnieniowej umożliwią uzyskanie doraźnej, czasowej pomocy poprzez odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki nad osobą z niepełnosprawnością przez zapewnienie czasowego zastępstwa w tym zakresie, a także mogą służyć okresowemu zabezpieczeniu potrzeb osoby z niepełnosprawnością w sytuacji, gdy członkowie rodziny lub opiekunowie z różnych powodów nie będą mogli wykonywać swoich obowiązków;
 - 3) zasadność wysokości wnioskowanych środków w stosunku do celu, rezultatów i zakresu zadań, które obejmuje oferta:
 - a) powiązanie kosztów z celem Programu,
 - b) prawidłowość sporządzenia kalkulacji oferty na środki finansowe z Programu, w tym w odniesieniu do zakresu rzeczowego zadania (prawidłowość sporządzenia budżetu, jego kompleksowość i czytelność, zachowanie progów procentowych kosztów, kwalifikowalność kosztów, adekwatność proponowanych kwot do

planowanych działań, zasadność przyjętych stawek jednostkowych w odniesieniu do średnich cen rynkowych, relacje kosztów do planowanych rezultatów);

- 4) zdolność organizacyjna podmiotu oraz przygotowanie instytucjonalne do realizacji zadań:
- a) podmiot posiada statutowe postanowienie o prowadzeniu działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami,
 - b) podmiot faktycznie prowadzi działalność na rzecz osób z niepełnosprawnościami przez okres co najmniej 3 lat (łącznie 36 miesięcy) przed dniem złożenia oferty na realizację Programu,
 - c) podmiot posiada zasoby osobowe/rzeczowe/lokalowe i finansowe do realizacji zadania,
 - d) podmiot posiada powszechnie dostępną stronę internetową lub profil w internetowych serwisach społecznościowych z informacją na temat dotychczas prowadzonej działalności na rzecz osób z niepełnosprawnościami przed dniem złożenia oferty na realizację Programu.
10. W przypadku wystąpienia braków lub błędów w ramach oceny kryteriów obligatoryjnych oceny merytorycznej, komisja konkursowa zwraca się do realizatora Programu o dodatkowe wyjaśnienia lub skorygowanie w wyznaczonym terminie dokumentacji ofertowej. Zmianie/uzupełnieniu mogą podlegać tylko te elementy oferty, o których zmianę lub uzupełnienie wystąpiła komisja konkursowa.
11. W przypadku stwierdzenia przez komisję konkursową braków lub błędów merytorycznych w ramach oceny kryteriów obligatoryjnych oceny merytorycznej w elementach poprawionej oferty, o których zmianę lub uzupełnienie wystąpiła do realizatora Programu, komisja konkursowa nie wzywa ponownie realizatora Programu do poprawienia oferty w zakresie, w którym realizator Programu uprzednio był wzywany do wyjaśnienia lub skorygowania. W takim przypadku, komisja konkursowa dokonuje oceny merytorycznej w ramach oceny kryteriów obligatoryjnych oceny merytorycznej na podstawie dostarczonej dokumentacji.
12. Oferta zostaje odrzucona, jeżeli nie zostanie spełnione którekolwiek z kryteriów obligatoryjnych oceny merytorycznej.

13. Jeżeli oferta spełnia wszystkie kryteria obligatoryjne oceny merytorycznej, podlega ona ocenie pod względem kryteriów fakultatywnych oceny merytorycznej. W ramach oceny kryteriów fakultatywnych oceny merytorycznej przyznawane są punkty.
14. Kryteria fakultatywne oceny merytorycznej są następujące:
- 1) adekwatność oferty w odniesieniu do celów Programu (maksymalnie 4 pkt):
 - a) zadanie będzie realizowane na obszarze jednej gminy (0 albo 1 pkt),
 - b) zadanie będzie realizowane na obszarze więcej niż jednej gminy (0 albo 2 pkt),
 - c) zadanie będzie realizowane na obszarze więcej niż jednego województwa, przy czym realizowane będzie co najmniej na obszarze 3 gmin na terenie każdego z województw (0 albo 3 pkt),
 - d) zadanie będzie realizowane wobec adresatów Programu wskazanych w części III ust. 1 pkt 1 i w części III ust. 1 pkt 2 Programu (0 albo 1 pkt);
 - 2) zasadność wysokości wnioskowanych środków w stosunku do celu, rezultatów i zakresu zadań, które obejmuje oferta (maksymalnie 2 pkt):
 - a) planowany udział środków finansowych własnych wynosi od 1,00 do 2,00% sumy wszystkich kosztów realizacji zadania (0 albo 1 pkt) ,
 - b) planowany udział środków finansowych własnych wynosi powyżej 2,00% sumy wszystkich kosztów realizacji zadania (0 albo 2 pkt);
 - 3) zdolność organizacyjna podmiotu oraz przygotowanie instytucjonalne do realizacji zadań (maksymalnie 8 pkt):
 - a) posiadanie doświadczenia w realizacji usług opieki wytchnieniowej realizowanych w ramach programu finansowanego z Funduszu w edycji z roku 2021 (0 albo 1 pkt),
 - b) posiadanie doświadczenia w realizacji usług opieki wytchnieniowej realizowanych w ramach programu finansowanego z Funduszu w edycji z roku 2022 (0 albo 1 pkt),
 - c) posiadanie doświadczenia w realizacji usług opieki wytchnieniowej realizowanych w ramach programu finansowanego z Funduszu w edycji z roku 2023 (0 albo 1 pkt),
 - d) posiadanie doświadczenia w realizacji usług opieki wytchnieniowej realizowanych w ramach programu finansowanego z Funduszu w edycji z roku 2024 (0 albo 1 pkt),

- e) posiadanie doświadczenia w realizacji usług opieki wytchnieniowej realizowanych w ramach programu finansowanego z Funduszu w edycji z roku 2025 (0 albo 1 pkt)
 - f) posiadanie doświadczenia w realizacji zadania publicznego na rzecz osób z niepełnosprawnościami, którego wartość wyniosła nie mniej niż 500 000 zł (słownie złotych: pięćset tysięcy) i nie więcej niż 999 999 zł (słownie złotych: dziewięćset dziewięćdziesiąt dziewięć tysięcy dziewięćset dziewięćdziesiąt dziewięć) (0 albo 1 pkt),
 - g) posiadanie doświadczenia w realizacji zadania publicznego na rzecz osób z niepełnosprawnościami, którego wartość wyniosła nie mniej niż 1 000 000 zł (słownie złotych: jeden milion) i nie więcej niż 1 999 999 zł (słownie złotych: jeden milion dziewięćset dziewięćdziesiąt dziewięć tysięcy dziewięćset dziewięćdziesiąt dziewięć) (0 albo 2 pkt),
 - h) posiadanie doświadczenia w realizacji zadania publicznego na rzecz osób z niepełnosprawnościami, którego wartość wyniosła nie mniej niż 2 000 000 zł (słownie złotych: dwa miliony) (0 albo 3 pkt).
15. W przypadku wystąpienia braków lub błędów w ramach oceny kryteriów fakultatywnych oceny merytorycznej oferty komisja konkursowa zwraca się do realizatora Programu o dodatkowe wyjaśnienia lub skorygowanie w wyznaczonym terminie dokumentacji aplikacyjnej. Zmianie/uzupełnieniu mogą podlegać tylko te elementy oferty, o których zmianę lub uzupełnienie wystąpiła komisja konkursowa.
16. W przypadku stwierdzenia przez komisję konkursową braków lub błędów merytorycznych w ramach oceny kryteriów fakultatywnych oceny merytorycznej oferty w elementach poprawionej oferty, o których zmianę lub uzupełnienie wystąpiła do realizatora Programu, komisja konkursowa nie wzywa ponownie realizatora Programu do poprawienia oferty w zakresie, w którym realizator Programu uprzednio był wzywany do wyjaśnienia lub skorygowania. W takim przypadku komisja konkursowa dokonuje oceny kryteriów fakultatywnych oceny merytorycznej na podstawie dostarczonej dokumentacji.
17. Łączna liczba punktów możliwych do uzyskania za spełnienie kryteriów fakultatywnych oceny merytorycznej wynosi 14 pkt (punktacja zgodnie z opisem).
18. Oferta uzyska pozytywną ocenę komisji konkursowej, jeżeli zostaną spełnione wszystkie kryteria obligatoryjne oceny merytorycznej.

19. Oferty ocenione pozytywnie trafiają na listę rankingową ofert, na której są klasyfikowane w kolejności wynikającej z liczby uzyskanych punktów podczas oceny kryteriów fakultatywnych oceny merytorycznej.
20. Przewodniczący komisji konkursowej przekazuje Ministrowi zbiorczy protokół przebiegu otwartego konkursu ofert oraz listę rankingową ofert, na której oferty są uszeregowane w kolejności wynikającej z liczby uzyskanych punktów. Rekomendacja listy rankingowej nie jest równoznaczna z zapewnieniem przyznania dofinansowania lub z przyznaniem dofinansowania we wnioskowanej wysokości. Ostatecznego rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert dokonuje Minister.
21. Minister zamieszcza listę zatwierdzonych ofert wraz z kwotą przyznanych środków Funduszu na swojej stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych www.niepelnosprawni.gov.pl.
22. Spełnienie kryteriów fakultatywnych oceny merytorycznej, określonych w ust 14 pkt 1 i 2, zadeklarowanych przez realizatora Programu w ofercie realizacji zadania publicznego w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Opieka wytnieniowa” dla Organizacji Pozarządowych – edycja 2026, weryfikowane będzie na etapie analizy sprawozdania. Niespełnienie zadeklarowanych przez realizatora Programu w ofercie kryteriów fakultatywnych oceny merytorycznej, określonych w ust 14 pkt 1 i 2, będzie wiązać się z obowiązkiem zwrotu środków Funduszu.
23. Od rozstrzygnięcia Ministra w sprawie wyników otwartego konkursu ofert nie przysługuje odwołanie.
24. Zatwierdzenie przez Ministra listy ofert wraz z kwotą przyznanych środków Funduszu nie powoduje powstania roszczenia o zawarcie umowy.

VIII. Terminy i warunki realizacji Programu

1. Program będzie realizowany od dnia 1 stycznia 2026 r. do dnia 31 grudnia 2026 r.
2. Środki będą przekazywane zgodnie z zawartą umową, w układzie rocznym, w określonych w harmonogramie transzach.
3. Środki Funduszu na realizację zadań w ramach Programu mogą być wykorzystywane na zasadzie refundacji poniesionych wydatków lub na zasadzie zaliczki, tj. na sfinansowanie

wydatków środkami Funduszu, w sposób umożliwiający terminową realizację płatności za zrealizowane usługi opieki wytchnieniowej.

4. Wysokość środków finansowych własnych realizatora Programu w ramach realizacji Programu może się zmieniać, o ile nie zmniejszy się wartość tych środków w stosunku do wydatkowanej kwoty dofinansowania ze środków Funduszu.

IX. Przetwarzanie danych osobowych

1. Przetwarzanie danych osobowych w Programie powinno odbywać się zgodnie rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.), zwanym dalej „RODO” i ustawą z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).
2. Każdy z podmiotów realizujących Program, tj. Minister oraz realizator Programu, jest odrębnym administratorem danych osobowych w rozumieniu 4 pkt 7 RODO i realizuje we własnym zakresie i na własną odpowiedzialność, obowiązki wynikające z RODO..
3. Minister przetwarza służbowe dane osobowe pracowników realizatorów Programu. Zakres przetwarzanych służbowych danych osobowych to: imię, nazwisko, zajmowane stanowisko, miejsce pracy, numer telefonu, adres e-mail;
4. Realizator Programu przetwarza dane osobowe:
 - 1) służbowe, pracowników Ministerstwa. Zakres przetwarzanych służbowych danych osobowych to: imię, nazwisko, zajmowane stanowisko, miejsce pracy, numer telefonu, adres e-mail;
 - 2) uczestników Programu oraz osób z niepełnosprawnościami. Zakres przetwarzanych danych osobowych określony jest w Karcie zgłoszenia do Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Organizacji Pozarządowych - edycja 2026 oraz w Karcie realizacji usług opieki wytchnieniowej w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Organizacji Pozarządowych - edycja 2026;
 - 3) osób świadczących usług opieki wytchnieniowej. Zakres przetwarzanych danych osobowych określony jest w Karcie zgłoszenia do Programu „Opieka wytchnieniowa”

dla Organizacji Pozarządowych - edycja 2026 oraz w Karcie realizacji usług opieki wytchnieniowej w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Organizacji Pozarządowych - edycja 2026.

5. Podmioty, o których mowa w ust. 2, realizują we własnym zakresie i na własną odpowiedzialność obowiązki administratora w rozumieniu art. 4 pkt 7 RODO.
6. Klauzula informacyjna RODO Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dla pracowników podmiotów, które wystąpiły o realizację lub realizują przyjęty przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Programu „Opieka Wytchnieniowa” dla Organizacji Pozarządowych - edycja 2026, dotycząca realizacji obowiązku poinformowania osoby o przetwarzaniu jej danych przez Ministra stanowi załącznik nr 11 do Programu.

X. Zadania podmiotów realizujących Program

1. Do zadań Ministra należy, w szczególności:
 - 1) opracowanie Programu;
 - 2) przygotowanie:
 - a) wzorów:
 - karty zgłoszenia do Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Organizacji Pozarządowych – edycja 2026; wzór stanowi załącznik nr 1 do Programu,
 - karty realizacji usług opieki wytchnieniowej w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Organizacji Pozarządowych – edycja 2026; wzór stanowi załącznik nr 2 do Programu,
 - oferty realizacji zadania publicznego w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” dla Organizacji Pozarządowych - edycja 2026; wzór stanowi załącznik nr 3 do Programu,
 - zawiadomienia o zmianie oferty; wzór stanowi załącznik nr 4 do Programu,
 - upoważnienia do podejmowania czynności w Generatorze Funduszu Solidarnościowego w ramach Programu „Opieka Wytchnieniowa” dla Organizacji Pozarządowych - edycja 2026; wzór stanowi załącznik nr 5 do Programu,

- umowy w sprawie realizacji zadania w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” dla Organizacji Pozarządowych - edycja 2026; wzór stanowi załącznik nr 6 do Programu,
 - karty oceny oferty w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Organizacji Pozarządowych - edycja 2026; wzór stanowi załącznik nr 7 do Programu,
 - sprawozdania z realizacji Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Organizacji Pozarządowych – edycja 2026; wzór stanowi załącznik nr 8 do Programu,
 - sprawozdania zbiorczego z realizacji Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Organizacji Pozarządowych - edycja 2026; wzór stanowi załącznik nr 9 do Programu,
- b) instrukcji obsługi Generatora Funduszu Solidarnościowego, która stanowi załącznik nr 10 do Programu,
- c) klauzuli informacyjnej RODO Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dla pracowników podmiotów, które wystąpiły o realizację lub realizują przyjęty przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Programu „Opieka Wytchnieniowa” dla Organizacji Pozarządowych - edycja 2026, dotyczącej realizacji obowiązku poinformowania osoby o przetwarzaniu jej danych przez Ministra, która stanowi załącznik nr 11 do Programu;
- 3) ogłoszenie Programu oraz zamieszczenie ogłoszenia o otwartym konkursie ofert w ramach Programu na stronie podmiotowej Ministra w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronach internetowych Ministerstwa www.gov.pl/rodzina, oraz Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych www.niepelnosprawni.gov.pl;
- 4) przygotowanie otwartego konkursu ofert w ramach Programu;
- 5) udostępnienie narzędzia elektronicznego (Generator Funduszu Solidarnościowego) na stronie internetowej <https://bfs.mrips.gov.pl>;
- 6) powołanie komisji konkursowej;
- 7) przeprowadzenie otwartego konkursu ofert;

- 8) zawarcie z realizatorami Programu umów w sprawie realizacji zadania w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Opieka wychowawcza” dla Organizacji Pozarządowych - edycja 2026;
 - 9) monitorowanie i kontrola realizacji zadań realizatorów Programu wynikających z Programu;
 - 10) akceptacja sprawozdań składanych przez realizatorów Programu.
2. Do zadań podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 2 oraz ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, należy:
- 1) złożenie oferty w otwartym konkursie ofert oraz zawarcie z Ministrem umowy w sprawie realizacji zadania w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Opieka wychowawcza” dla Organizacji Pozarządowych - edycja 2026;
 - 2) realizacja Programu poprzez wykonanie zakresu rzeczowo-finansowego oferty zaakceptowanej przez Ministra złożonej w ramach otwartego konkursu ofert do dofinansowania;
 - 3) sporządzenie i przekazanie Ministrowi sprawozdania z realizacji Programu „Opieka wychowawcza” dla Organizacji Pozarządowych – edycja 2026, zawierającego rozliczenie środków Funduszu w zakresie rzeczowym i finansowym.

XI. Monitoring Programu

1. Minister monitoruje realizację Programu, w celu sprawdzenia rezultatów realizowanych działań.
2. Minister sprawuje kontrolę prawidłowości wykonywania zadania publicznego przez realizatorów Programu, w tym wydatkowania przekazanego dofinansowania.
3. Realizator Programu, który otrzymał od Ministra środki Funduszu, jest obowiązany do sporządzania i przekazywania Ministrowi rozliczenia środków Funduszu w zakresie rzeczowym i finansowym, w terminie 30 dni od dnia zakończenia realizacji zadania. Sprawozdanie sporządzane jest zgodnie z wzorem sprawozdania z realizacji Programu „Opieka wychowawcza” dla Organizacji Pozarządowych – edycja 2026.
4. Do sprawozdania należy załączyć faktury (rachunki) dotyczące poniesionych kosztów zakupu materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych niezbędnych do realizacji zadania w ramach Programu, oraz kosztów usług pocztowych, kurierskich oraz związanych

z korzystaniem z jednorazowego lub czasowego (na okres realizacji zadania) kwalifikowanego podpisu elektronicznego, oraz kosztów związanych z prowadzeniem niezbędnego do realizacji zadania w ramach Programu, wyodrębnionego rachunku bankowego dla środków Funduszu, o których mowa w części VI ust. 3 pkt 2 lit. c-e Programu oraz wyciąg z wyodrębnionego rachunku bankowego dla środków Funduszu. Do sprawozdania nie załącza się faktur (rachunków) dotyczących innych kosztów realizacji zadania w ramach Programu, które należy przechowywać zgodnie z obowiązującymi przepisami i udostępniać podczas przeprowadzanych czynności kontrolnych. Realizatorzy Programu nie mają również obowiązku załączania do sprawozdania kopii umów cywilnoprawnych (umowa o dzieło, umowa zlecenie), kopii list płać oraz innych dokumentów i materiałów mogących dokumentować działania faktyczne podjęte przy realizacji zadania (np. listy uczestników Programu). Jednakże na żądanie Ministra, realizatorzy Programu mają obowiązek przedłożyć w formie papierowej ww. dokumenty, w tym faktury (rachunki).

5. Sprawozdanie należy składać w wersji elektronicznej z wykorzystaniem narzędzia elektronicznego (Generator Funduszu Solidarnościowego), udostępnionego przez Ministra na stronie internetowej <https://bfs.mrips.gov.pl>. W przypadkach uzasadnionych problemami technicznymi, za uprzednią zgodą Ministra, dopuszcza się możliwość złożenia sprawozdania za pomocą platformy e-PUAP albo systemu e-Doręczenia.
6. Realizator Programu jest obowiązany do przedstawienia na wezwanie Ministra w wyznaczonym terminie dodatkowych informacji, wyjaśnień oraz dowodów do sprawozdania, o którym mowa w ust. 3.
7. Minister akceptuje sprawozdania realizatorów Programu z realizacji zadań.
8. Z realizacji Programu sporządzane jest sprawozdania zbiorcze z realizacji Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Organizacji Pozarządowych - edycja 2026, którego wzór stanowi załącznik nr 9 do Programu.

Załączniki do Programu:

1. Wzór karty zgłoszenia do Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Organizacji Pozarządowych – edycja 2026 (załącznik nr 1 do Programu);
2. Wzór karty realizacji usług opieki wytchnieniowej w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Organizacji Pozarządowych – edycja 2026 (załącznik nr 2 do Programu);
3. Wzór oferty realizacji zadania publicznego w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” dla Organizacji Pozarządowych – edycja 2026 (załącznik nr 3 do Programu);
4. Wzór zawiadomienia o zmianie oferty (załącznik nr 4 do Programu);
5. Wzór upoważnienia do podejmowania czynności w Generatorze Funduszu Solidarnościowego w ramach Programu „Opieka Wytchnieniowa” dla Organizacji Pozarządowych - edycja 2026 (załącznik nr 5 do Programu);
6. Wzór umowy w sprawie realizacji zadania w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” dla Organizacji Pozarządowych - edycja 2026 (załącznik nr 6 do Programu);
7. Wzór karty oceny oferty w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Organizacji Pozarządowych – edycja 2026 (załącznik nr 7 do Programu);
8. Wzór sprawozdania z realizacji Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Organizacji Pozarządowych – edycja 2026 (załącznik nr 8 do Programu);
9. Wzór sprawozdania zbiorczego z realizacji Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Organizacji Pozarządowych - edycja 2026 (załącznik nr 9 do Programu);
10. Instrukcja obsługi Generatora Funduszu Solidarnościowego (załącznik nr 10 do Programu);
11. Klauzula informacyjna RODO Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dla pracowników podmiotów, które wystąpiły o realizację lub realizują przyjęty przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Programu „Opieka Wytchnieniowa” dla Organizacji Pozarządowych - edycja 2026, dotyczącej realizacji obowiązku poinformowania osoby o przetwarzaniu jej danych przez Ministra (załącznik nr 11 do Programu).